

Nr 43.

Ankom till riksdagens kansli den 13 april 1923 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl Maj:ts dels i vissa punkter under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställningar angående fortsatt indragning av vissa professorsprebenden m. m., dels ock i särskild proposition gjorda framställning angående lönefyllnad åt en teologie professor vid universitetet i Uppsala.

(2:a avd.)

Uti den till riksdagen den 8 januari 1923 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t i nedannämnda punkter under åttonde huvudtiteln föreslagit riksdagen att

under punkten 73,

dels föreskriva, att ur universitetets utgiftsstat skall från och med budgetåret 1923—1924 uteslutas allt vad där förekommer rörande inkomst från Helga Trefaldighets och Gamla Uppsala prebendepastorat för vissa befattningshavare inom teologiska fakulteten;

dels bestämma, att till vederbörande befattningshavare skall av allmänna medel utgå ersättning för de inkomstbelopp, som genom den av 1922 års riksdag beslutade indragning av sagda prebenden frångå dem, med respektive 880 kronor beträffande Helga Trefaldighets pastorat och 1,425 kronor beträffande Gamla Uppsala pastorat, allt för år räknat;

dels ock för ändamålet öka det ordinarie bestämda anslaget till universitetet i Uppsala med ett belopp av 2,305 kronor,

under punkten 82,

dels föreskriva, att ur universitets utgiftsstat skall från och med budgetåret 1923—1924 uteslutas allt vad där förekommer rörande inkomst

från Stora Uppåkra och Flackarps pastorat, Hällestads, Dalby och Bonderups pastorat samt Husie pastorat för vissa befattningshavare inom teologiska fakulteten;

dels bestämma, att till vederbörande befattningshavare skall av allmänna medel utgå ersättning för de inkomstbelopp, som genom den av 1922 års riksdag beslutade indragning av sagda prebenden frångå dem, med respektive 5,100 kronor beträffande Stora Uppåkra pastorat, 6,210 kronor beträffande Hällestads pastorat och 3,579 kronor beträffande Husie pastorat;

dels bestämma, att för en var av de professorer inom teologiska fakulteten, vilka såsom prebenden senast innehaft Västra Kärstorps och Glostorps pastorat samt Stångby och Vallkärra pastorat, avlöningen skall uppbringas till sedvanlig professorsavlöning med 6,300 kronor beträffande Västra Kärstorps pastorat och 6,660 kronor beträffande Stångby pastorat;

dels för ändamålet öka det ordinarie anslaget till universitetet i Lund, universitetsstaten, med ett belopp av 27,849 kronor;

dels ock i ersättning för mistad prebendeinkomst för de professorer inom teologiska fakulteten, vilka såsom prebenden senast innehaft Västra Kärstorps och Glostorps pastorat samt Stångby och Vallkärra pastorat, under förutsättning att de under tiden den 1 juli 1923—den 30 juni 1924 kvarstå vid sina lärostolar, för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag av 2,125 kronor; samt

under punkten 74,

i avbidan på proposition angående lönefyllnad åt en teologie professor vid universitetet i Uppsala, för ändamålet beräkna för budgetåret 1923—1914 ett extra anslag av 2,060 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 9 mars 1923 dagtecknad proposition (nr 202), vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att till lönefyllnad åt professorn i praktisk teologi vid Uppsala universitet för tiden 1 maj 1923—30 juni 1924 anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 3,384 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet, i vad avser frågan om fortsatt indragning av de teologie professorsprebendena m. m., får utskottet hänvisa till det statsverkspropositionen bilagda statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 8 januari 1923 (sid. 205—211) samt, i vad angår frågan om lönefyllnad åt professorn i praktisk teologi vid Uppsala universitet, till det vid propositionen nr 202 fogade statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 9 mars 1923.

Vad först beträffar de uti statsverkspropositionen gjorda framställningarna, avse desamma vissa utav den redan beslutade indragningen av teologie professorsprebenden betingade anordningar, och har utskottet icke haft något att erinra mot vad härutinnan föreslagits.

I samband med frågan om lönefyllnad åt professorn i praktisk teologi vid universitetet i Uppsala har departementschefen närmare berört vissa spörsmål, vilka sammanhånga med ett fortsatt bibehållande av prebendaturen hos domkyrkoförsamlingarna i Uppsala och Lund. I anslutning till sin åskädning om den provisoriska karaktären av prebendaturens bibehållande för domkyrkoförsamlingarna har departementschefen förklarat sig anse, att från Kungl. Maj:ts sida ett förklarande bör givas av innebörd, att sagda församlingar skola tills vidare och till dess Kungl. Maj:t annorlunda beslutar vara såsom prebenden förenade med professurerna i praktisk teologi. I och med ett dylikt förklarande bleve professorn i praktisk teologi tillsvidare kyrkoherde i vederbörande domkyrkoförsamling och eo ipso domprost samt vice preses i domkapitlet. Någon olägenhet av att ifrågasvarande professor tjänstgör som vice preses har departementschefen icke kunnat finna, då det endast skulle vara fråga om en provisorisk anordning. I samband härmed skulle Kungl. Maj:t ock förordna om upphörande från och med den 1 maj 1923 av Vaksala pastorats prebendatur. Vad beträffar titeln »förste teologie professor» har departementschefen icke funnit tillräckliga skäl vara anförda för dess bibehållande. Vad i universitetens stater förekomme i fråga om förste teologie professor borde uteslutas ur dessa, liksom ock borde upphävas vad nu funnes föreskrivet i fråga om tillsättning av domprost och förste teologie professor. Mot vad departementschefen i nu anförda hänseenden tillkännagivit har utskottet icke funnit anledning till erinran.

Beträffande lönefrågan för professorn i praktisk teologi såsom prebendarie gäller det nu endast Uppsala universitet, för vilket ett särskilt tilläggsanslag är ifrågasatt. I Lund blir denna fråga ej aktuell förr än vid tidpunkten för utlöpande av gällande löneregleringsperiod eller den 1 maj 1925.

Departementschefen har vid beräkningen av det erforderliga lönefyllnadsbeloppet utgått från den domprosten-prebendarien enligt gällande lag och löneregleringsresolution tillförsäkrade domprostlönen av 10,000 kronor, varvid hänsyn tagits till prebendariens skyldighet att lämna ersättning till vissa prästerliga krafter i domkyrkoförsamlingen; utskottet har icke funnit något att erinra mot vad i detta hänseende föreslagits.

Genom kamrarnas numera fattade beslut i anledning av utskottets i dess utlåtande nr 8 under punkterna 69 och 84 gjorda framställningar samt vid bifall till vad utskottet i detta utlåtande hemställer kommer det ordinarie bestämda anslaget till Uppsala universitet, nu för år 1,062,347 kronor, att ökas med 35,780 kronor till 1,098,127 kronor samt motsvarande anslag till Lunds universitet, nu för år 919,079 kronor, att ökas med 28,849 kronor till 947,928 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

I) beträffande *Uppsala universitet*

a) föreskriva, att ur universitetets utgiftsstat skall från och med budgetåret 1923—1924 uteslutas allt vad där förekommer rörande inkomst från Helga Trefaldighets och Gamla Uppsala prebendepastorat för vissa befattningshavare inom teologiska fakulteten;

b) bestämma, att till vederbörande befattningshavare skall av allmänna medel utgå ersättning för de inkomstbelopp, som genom den av 1922 års riksdag beslutade indragning av sagda prebenden frångå dem, med respektive 880 kronor beträffande Helga Trefaldighets pastorat, och 1,425 kronor beträffande Gamla Uppsala pastorat, allt för år räknat;

c) vid bifall härtill samt med anledning av kamrarnas numera fattade beslut rörande utskottets under punkt 69 i dess utlåtande nr 8 gjorda framställning i riksstaten för budgetåret 1923—1924 uppföra det ordinarie bestämda anslaget till universitet i Uppsala med ett belopp av 1,098,127 kronor;

d) till lönefyllnad åt professorn i praktisk teologi vid Uppsala universitet för tiden 1 maj 1923—30 juni 1924 anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 3,384 kronor;

II) beträffande *Lunds universitet*

a) föreskriva, att ur universitetets utgiftsstat skall från och med budgetåret 1923—1924 uteslutas allt vad där förekommer rörande inkomst från Stora Uppåkra och Flackarps pastorat, Hällestads, Dalby och Bonderups pastorat samt Husie pastorat för vissa befattningshavare inom teologiska fakulteten;

b) bestämma, att till vederbörande befattningshavare skall av allmänna medel utgå ersättning för de inkomstbelopp, som genom den av 1922 års riksdag beslutade indragning av sagda prebenden frångå dem, med respektive 5,100 kronor beträffande Stora Uppåkra pastorat, 6,210 kronor beträffande Hällestads pastorat och 3,579 kronor beträffande Husie pastorat;

c) bestämma, att för en var av de professorer inom teologiska fakulteten, vilka såsom prebenden senast innehaft Västra Kärstorps och Glostorps pastorat samt Stångby och Vallkärra pastorat, avlöningen skall uppbibringas till sedvanlig professorsavlöning med 6,300 kronor beträffande Västra Kärstorps pastorat och 6,660 kronor beträffande Stångby pastorat;

d) vid bifall härtill samt med anledning av kamrarnas sammanfattade beslut rörande utskottets under punkt 84 i dess utlåtande nr 8 gjorda framställning i riksstaten för budgetåret 1923—1924 uppföra det ordinarie anslaget till universitetet i Lund, universitetsstaten, med ett belopp av 947,928 kronor;

e) i ersättning för mistad prebendeinkomst för de professorer inom teologiska fakulteten, vilka såsom prebenden senast innehaft Västra Kärstorps och Glostorps pastorat samt Stångby och Vallkärra pastorat, under förutsättning att de under tiden den 1 juli 1923—den 30 juni 1924 kvarstå vid sina lärostolar, för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag av 2,125 kronor.

Stockholm den 13 april 1923.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Nävarande: se under utlåtandet nr 44.